

VESTFJARÐARVEGUR

GREINARGERÐ MEÐ DEILISKIPULAGI

Dags. 9. febrúar 2012

LANDMÓTUN.

Yngvi Þór Loftsson, Óskar Örn Gunnarsson og Margrét Ólafsdóttir

Hamraborg 12, 200 Kópavogi

sími 554 5300 fax 554 5360

Efnisyfirlit

1.	Inngangur	5
2.	Markmið	5
3.	Staðhættir	6
4.	Um hverfismat	6
4.1.	Þættirættunarsamvaldið geta áhrifum	7
4.2.	Um hverfisþættir sem líklegt er að verði fyrirverulegum áhrifum	7
4.3.	Skilgreining á vægi áhrifa	7
4.4.	Tengsl við aðrarættanir	7
4.5.	Nálgun og aðferðir	8
4.6.	Valkostir	8
5.	Deiliskipu lagssvæði og umhverfisáhrif	8
6.	Mjóifjörður	9
6.1.	Staðhættir	9
6.2.	Fornleifar	9
6.3.	Skeringar og efnistaka	9
6.4.	Fyllingar og brúargerð	9
6.5.	Efnispörf	9
6.6.	Veglína og áningarstaðir	9
6.7.	Umhverfisáhrif og mótvægiságerðir	10
7.	Kirkjuból	11
7.1.	Staðhættir	11
7.2.	Fornleifar	11
7.3.	Skeringar og efnistaka	11
7.4.	Fyllingar og brúargerð	11
7.5.	Efnispörf	11
7.6.	Veglína	11
7.7.	Umhverfisáhrif og mótvægiságerðir	12
8.	Litlanes	13
8.1.	Staðhættir	13
8.2.	Fornleifar	13

8.3.	Skeringar og efnistaka	13
8.4.	Fyllingar og brúargerð	13
8.5.	Efnispörf	13
8.6.	Veglína og áningarstaður	13
8.7.	Umhverfisáhrif og mótvægisáðgerðir	14
9.	Kjálkaflöð	15
9.1.	Staðhættir	15
9.2.	Fornleifar	15
9.3.	Skeringar og efnistaka	15
9.4.	Fyllingar og brúargerð	15
9.5.	Efnispörf	15
9.6.	Veglína	16
9.7.	Umhverfisáhrif og mótvægisáðgerðir	17
10.	Sértækir skilmálar	17
11.	Afgreiðsla skv. 9. gr. laga um umhverfismál áætlan nr. 105/2006	18
12.	Heimildir	21

Deiliskipulag þetta sem fengið hefur meðferð í samræmi við ákvæði 41. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 var samþykkt í _____ þann _____ 20__ og í _____ þann _____ 20__.

Tillagan var auglýst frá _____ 20__ með athugasemdafresti til _____ 20__ .

Auglýsing um gildistöku deiliskipulagsins var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann _____ 20__.

Teikningaskrá:

Deiliskipulagsuppdættir sem fylgja greinargerðinni eru þessar:

S01 Skýringaruppdráttur

D01. Mjóifjörður

D02. Kirkjuból

D03. Litlanes

D04. Kjálkafjörður

1. Inngangur

Deiliskipulagið er unnið sam hliðabreytingu á aðalskipulagi vegna vegagerðar við Vestfjarðarveg innan sveitarfélaganna í Reykhólahrepps. Í því er að nýja breytingu sem fjallar um nýja veglínu á Vestfjarðarvegi milli Eiðis í Vattarfirði og Þverár í Kjálkafirði. Þar sem breytingin nær einnig til Vesturbyggðar er unnið sam hliða að aðalskipulagsbreytingunni og deiliskipulagi í báðum sveitarfélögunum.

Skipulagsbreytingin markar stefnu um framkvæmd sem er málsskyld skv. lögum nr. 106/2000. Því er skipulagsbreytingin einnig háð lögum um umhverfismál atvinnu nr. 105/2006.

Þar sem breytingar eru innan vemdarsæða þá þarf að gera deiliskipulag á afmörkuðum sæðum ss þar sem brúanna virki kom a og þar sem veglínan víkur verulega frá núverandi vegi.

Deiliskipulagsuppdraftiminn má yfirfjögur eftirfarandi sæði í Reykhólahreppi:

- Mjólförður
- Kirkjuból
- Litlannes
- Kjálkafirður

Skipulagsgögn vegna aðalskipulagsbreytingar fyrir Vestfjarðarveg, uppdraftir, greinargerð og umhverfisskýrslan eru fylgiskjöl með deiliskipulagi þessu.

Méð deiliskipulaginu fylgir jafnframt skýringaruppdraftur fyrir sæðið í heild sem nær til beggja sveitarfélaganna. Á skýringaruppdraftinum verðum að upplýsingar sem hafa verið unnar vegna málssá umhverfismálum framkvæmdarinnar og rannar sem sýna staðsetningu á þeim hlutum vegarins þar sem gert verður deiliskipulag.

Kortagrunnur er upprétt lofmynd og hæðarlínur frá loftmyndum ehf.

2. Markmið

Markmið deiliskipulagsins er að auka umferðaröryggi á sæðinu með öryggari og burðameiri vegi sem og fjákkun einbreiðra brúa.

Til að auka öryggi og þægindi vegfarenda verður komið fyrir útskotum eða áningarstöðum á völdum stöðum við nýja veginn. Staðsetning og útfærsla á þessum stöðum mun fara fram í samráði við landeigendur og viðkomandi sveitarstjórn þegar hönnun framkvæmda verður komin á lokastig. Þessverður gætt að þeir verði fjárráðstöðuð.

Vegtenging að núverandi áningarstað á Litlannes verður aðlöguð að nýjum vegi og áningarstaðurinn lagfærrur.

3. Staðhættir

Með eiginlandnotkun í sveitarfélaginu er hefðbundinn landbúnaðurssauðfjármækt, nautgripækt og skógrækt. Sveitarfélagið er nokkuð stjálbylt og talsvert um eyðingar. Íbúafjöldi í Reykhólahreppi á áratug hefur verið á bilin 250-300 en íbúum hefur fækkað nokkuð síðan 1980 en þá bjuggu 416 í Austur-Barðastrandarsýslu. Í sveitarfélaginu bjuggu 278 1. janúar 2011.

Með úverandi samgöngur um sæðið er þannig hátt að Vestfjarðarvegur nr. 60 liggur um sveitarfélagið frá sveitarfélagmörkum Dalabyggðar við Gilsfjörð um Þorskafjörð, Skálanes, Klettsháls Vattarfjörð, Litlunes að sveitarfélagamörkum Vesturbyggðar við Skiptá í Kjálkafirði. Bundið slitlag er á þessari leið Gilsfirði inn í botn Þorskafjarðar en þá tekur við malarlitlag yfir í Kollafirði. Frá Kollafirði yfir í Vattarfjörð þar sem gert er ráð fyrir að nýr vegur byrji er bundið slitlag. Frá Vattarfirði yfir í Vatnsfjörðinn þar sem við tekur bundið slitlag og varvegurinn lagður rétt fyrir 1970. Á honum eru einbreiðarbrýr, þ.e. yfir Mjóafjarðará og Kjálkafjarðará. Vegurinn er bæði mjór og krókottur og stenst ekki öryggiskröfurum burðarþol og öryggissæði.

Samkvæmt tölum ferðartölum Vegagerðarinnar 2009 varum ferðin um Vestfjarðarveg á viðkomandi vegarkaffa 97 ÁDU (árdagsumferð), 208 SDU (símardagsumferð) og 25 VDU (vetrardagsumferð). Hluti um ferðarinnar fer með Breiðafjarðarferjunni Baldri yfir Breiðafjörð, milli Stykkishólms og Brjánslæjar.

Með veglínaverðurskilgreind sem stofnvegur en núverandi vegur færrur um vegflok og sýndur sem aðrir vegir til skýringar. Í samráði við landeigendur verður tekið ákvörðun um tengingareftir núverandi vegum að eyðibýlum á sæðinu og möguleganýtingu þeirra sem ferðan annavegir.

Til lagningar Vestfjarðavegar milli Eiðis og Þverár, þarf um 1.150-1.460 þús m³ af efni í undirbyggingu, yfirbyggingu og rofvarminn efniþörfin er breytileg eftir veglínunum. Ekki þarf að opna nýjar námur vegna vegagerðarinnar þar sem talið er að efni sem fæst úr skeringum muni duga til framkvæmdarinnar.

4. Um hverfisnát

Umhverfisnátíð er sett fram í vensatöflum í lok hvers kaffa í umfjöllun um einstök skipulagssæði.

Með atáumhverfisáhrifum byggist á þremur meginþáttum, sem eru:

- Viðmið í lögum og reglugerðum, stefnumótun stjórnvalda og skuldbindingar á alþjóðavísu.
- Greining sérfræðinga á einkennum og vægi áhrifa á einstaka umhverfisþætti innan áhrifssæðisins
- Með sönni og athugasemdir lögboðinna um sönnaræðila hagsmunæðila og almennings

Við með atáumhverfisáhrifum eru nið eftirlögum um umhverfisnátætlana nr. 105/2006. Einnig er stuðst við leiðbeiningar skipulagsstofnunar, annars vegar um umhverfisnátætlana og hins vegar um flokkun umhverfisþátta viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa. Við með atá vægi áhrifa á einstaka umhverfisþætti er stuðst við tiltekin viðmið, ss stefnumörkun stjórnvalda alþjóðsamninga lög og reglugerðir.

4.1. Þættir áætluðar sem valdið geta áhrifum

Vegurinn, sem er megininntak áform aðrar breytingar á aðalskipulagi munu augljóslega valda umhverfisáhrifum. Umhverfisáhrif vegagerðar fara eftir staðsetningu, legu, hönnun vega hönnun brúa, stærð vega, sýðis og frágangi. Helstu áhrif á framkvæmdatím afkast í breytingum á því landsvæði sem ferundirveg, t.d. þar sem vegur fer yfir ár, farveg, sjó, votlendi, tún, gróin svæði, jarðmyndanir eða mannvistarleifar. Umbygging og rekstur vegar getur haft áhrif á dýralíf. Um vegur hefur sjónræn áhrif, skiptir því upp og myndar skil í landslagið. Um ferð vinnuvéla á framkvæmdatím afkastur hávaða, útblástursmengun, hættu á mengunarslysnum og rykmengun.

Umhverfisáhrif efnistöku eru háð efniþörf framkvæmdarinnar, staðsetningu náma og frágangi þeirra að efnistöku lokinni. Efnistaka getur haft áhrif á gróður, dýralíf, mannvistarleifar eða jarðmyndanir. Þá breytir efnistaka landslagi.

4.2. Umhverfisþættir sem líklegt er að verði fyrirverulegum áhrifum

Umhverfisáhrif, sem fyrirtöggjandi áætluð um breytingar á aðalskipulagi er helst talin geta haft í för með sér, eru eftirtalin, og er fjallað nánar um hvern áhrifaþátt fyrir sig aftur í skýrslunni og eru áhrifin mismunandi eftir svæðum:

- o Landslag og sjónræn áhrif
- o Jarðfræði og jarðmyndanir
- o Gróðurfar
- o Fornleifar
- o Vatnafar

4.3. Skilgreining á vægi áhrifa

Við matið er notast við þá skilgreiningu á vægi áhrifa sem fram kemur í töflu hér að neðan.

Vægi áhrifa	Tákn	Skýring
Jákvæð	+	Jákvæð áhrif á umhverfiþátt
Óveruleg	0	Óveruleg áhrif á umhverfiþátt
Neikvæð	-	Neikvæð áhrif á umhverfiþátt
Áhrifóljós	?	Óljós áhrif á umhverfiþátt

Tafla 4-1. Skilgreining á vægi áhrifa við umhverfismat aðalskipulagsbreytingarinnar.

4.4. Tengsl við aðrar áætluðar tölur

Aðalskipulag Vesturbyggðar var staðfest 15. september 2006. Samkvæmt skipulaginu, er svæðið, frá því að skipta í Kjálkafjörð skilgreint sem landbúnaðarsvæði. Vegurinn liggur um svæði sem er á náttúruminjaskrá „Kjálkafjörður, Kerlingarfjörður og Skálmares um það svæði segir í náttúruminjaskrá

„Kjálkafjörður, Kertingarfjörður og Skálmaanes Reykhólahreppi, Vesturbyggð (áður Barðastrandarhreppur.), A- og V-Barðastrandarsýslu. (1) Svæðið milli Hjarðarnessað vestan og Vattardalsár í botni Vattarfjarðar að austan. Að norðan liggja mörkin um Kjálkafjarðará og Þingmannheiði. (2) Íkulegt gróðurfærmeð skóglendi í fjörðum, fúglabjarg í Litlanesi.“¹

Svæðið er einnig innan Verndarsvæðis Breiðafjarðar. En vegurinn snertir fjörur og leitur sem tilheyrir Verndarsvæði Breiðafjarðar (lögum vernd Breiðafjarðar, nr. 54/1995), en þar segir í 2. grein. „Ákvæði laganna taka til allra eyja hólma og skerja á Breiðafirði ásamt fjörum í innri hluta fjarðarinnar.“ Tilgangur laganna er að stuðla að verndun Breiðafjarðar, einkum landslagsjarðmyndana líffrískis og menningarmínja. Þúnnið er að breytingu á aðalskipulagi Vesturbyggðar og verður deiliskipulagið í samræmi við þá breytingu.

4.5. Nálun og aðferðir

Reykhólahreppur í samstarfi við Landmótun sf og í samráði við Vegagerðina unnu að umhverfismati deiliskipulags Vestfjarðavegar. Vinna við umhverfismatið hefur falið í rýni sérfræðinga Landmótunar á þeim málsgögnum sem liggja fyrir varðandi umhverfismat fyrir Vestfjarðaveg milli Eiðis og Þverár, sbr. heimildaskrá. Beitt hefur verið venjubundnum aðferðum við umhverfismat áætlað sjá nánar í 4. kaflahér að framan.

4.6. Valkostir

Ekki er fjallað um mismunandi valkosti í umhverfismati deiliskipulagsins enda hefur þegar verið fjallað um þá í breytingu á Aðalskipulagi Reykhólahrepps 2006-2018, í samræmi við lög nr. 105/2006 um umhverfismat áætlað. Í umhverfiskýrslu þessari hefur verið horft á þá kosti við legu Vestfjarðavegar innan Reykhólahrepps að þvera Mjóafjörð við minni fjarðarinnar og Kjálkafjörð gengt þverá og fara með veginn við Litlanesi niður að sjó. Skoðaðir voru tveir valkosti við þverun Kjálkafjarðar sem og tveir valkosti við þverun Mjóafjarðar og beindust þeir helst að því.

Núllkostur Núverandi vegur er malarvegur. Hann er veltæknilega óviðunandi. Kröfum til umferðaröryggis er hvergi nærri mætt. Vegurinn stenst heldur ekki kröfur til burðarþols og þarf því oft að grípa til þungatakmarkana.

5. Deiliskipulagssvæði og umhverfisskrif

Deiliskipulagsþpðrættiminná yfirfjögu svæði í Reykhólahreppi og verður fjallað um þá í næstu köflum ásamt umhverfisskrifum hverskaffa fyrir sig. Svæðin eru eftirfarandi:

- o Mjóafjörður
- o Kirkjuból
- o Litlanes
- o Kjálkafjörður

---

¹ Náttúruverndarráð 1996. Náttúruinjasrá 7. útgáfa

6. M jólfjörður

6.1. Staðhættir

Kertingarfjörður er um níu km langur fjörður milli Skálmaness og Litlaness og liggur M jólfjörður inn af honum til norðurs. Háarhamarhlíðar liggja að honum á báðaböga. Í botni fjardarins renna tvær ár samantil sjávar, Austurá og M jólfjarðará. Miklurt birkikjarr er í hlíðum M jólfjarðar. Miklægt eyðibýlinu Eiðshús í Kertingarfirði að austan, er nokkurt votlendi en annars er landið vaxið birkikjari.

6.2. Fornleifar

Tværmínjar eru innan deiliskipulagsnarka eru um 20 metra frá framkvæmdasæðinu. Frá Eiði að Eiðshús eru skráðir fjórir mínjastaðir (mynd 11), verða (139612-80:019), óþekktar töftir (139612-80:017 og 18) og íveruhús (139612-80:016). Stysta fjarlægð í miðlinu vegar er 44 m og er það fornleifið 139612-80:018 miðað við ytri þverun.

6.3. Skeringar og efnistaka

Skeringar eru á 1,5 km kaffa og er þar jafnframt efnistaka fyrir fyllingar. Til lagningar Vestfjarðavegar milli Eiðis og Þverár, þarf um 1.150-1.460 þús m³ af efni í undirbyggingu, yfirbyggingu og rofvaniren efnisþörfin er breytileg eftir veglinum. Stór hluti efnismun kom aúr vegskeringum en það sem á vantar verður tekið úr skilgreindum námum skv. aðalskipulagi Reykholahrepps.

6.4. Fyllingar og brúargerð

Fyllingar á deiliskipulagssæðinu verða á um 3 km kaffa. Brú yfir M jólfjörð verður 160 m löng en akbraut hennar verður 9,0 m að breidd og brúkur 0,5 m breiðar. Heildarbreidd brúar verður 10 m. Gert er ráð fyrir að undirstöður verði grundaðar á staurum.

6.5. Efnisþörf

Gert er ráð fyrir að efnisþörf á þessum kaffaverði 510.000 m³.

6.6. Veglína og áningarstaðir

Veglína breytist þar sem þverun er yfir M jólfjörð en er óbreytt að öðru leyti. Gert er ráð fyrir áningarstað við núverandi rétt við þar sem núverandi og nýr vegur mætast. Miklæ er að næða góðan útsýnisstað yfir Kertingarfjörð. Þar er gert ráð fyrir staðum fyrir allt að 6 bíla auk upplýsingaskiltum sæðið sam og nestis aðstöðu.

Í M jólfirði eru hugmyndir um að gerð verði tenging við núverandi veg austan fjardarins en veginum vestan hans verði lokað. Í samráði við landeigendur verður tekin ákvörðun um tengingar að eyðibýlum á sæðinu.

6.7. Umhverfisskrif og mótun gísadgerðir

Vatnafar	0	Þverun í jóaffarðarásan t fyllingum hefur óveruleg áhrif á vatnafar, þ.e. vatnaskipti verða tryggð og tryggt verður að botnrof verði sam m innst m eð næ gjanlegu stóru brúaropi (160 m).	Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd, sjá 1 .gr. Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðaffarðar
Fjörur og leirur	0	Áhrif á fjörur og leirur óveruleg þar sem full vatnaskipti verða tryggð í M jóaffarði við hönnun brúar.	37 gr. laga um náttúruvernd. Velferð til fram tíðar; S jálfræ r þróun í íslensku sam félagi, stefnumörkun til 2020. M arkmið er að fjölbreytni jarðm yndana verði varðveitt m eð því að verndar þæ r sem eru sérstakar eða einstakar á landsvísi.
Fornleifa	0	Vegagerð um þennan kafla mun ekki hafa áhrif á skráðar fornminjar um sá ðið en tvæ r m injar eru skráðar við Eiðshús sem eru innan deiliskipulags sá ðis	S kráðar friðlýstar fornleifar skv. þjóðm injalögum nr. 107/2001. Aðrar fornleifar (m injar 100 ára og eldri, ss byggðarleifar, haugar, greiftnarstaðir o.s.frv.) skv. 9 gr. þjóðm injalaga nr. 107/2001.
Sjónræn áhrif	-	S jónræn áhrif verða neikvæ ð m eð tilkomu þverunar og skeringa. M eð góðum frágangi að vegagerð lokinni hvort sem er við skeringar eða fyllingar þá er hæ gt að draga ú r neikvæ ð um áhrifum.	S érstaða/fagæ ti landslags út frá viðbendingum í 37. gr. laga um náttúruvernd. Verndargildi skv. náttúrum inja skrá M egineinkenni landslags ss ósnortið/náttúrulegt yfirbragð landslags förm , litauðgi, fjölbreytni og heildstæ ði landslags
<p>M ótun gísadgerðir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Brúarop ríffegt til að tryggja næ g vatnaskipti. ○ U ppgræ ðslaá kjarri sem tapast. ○ Yfirborð núverandi vega sem hugsanlegaverða affagðir; verðalosaði rupp til að flýta fyrir sjál fæningu birkis ○ Fram kvæ m dum hagað þannig að það skerði birkikjarn sem m innst. ○ S tarfsreglur settar fram um tilhögun fram kvæ m da í grennd við amarrheiður. ○ Ó skað eftir að Fornleifavernd ríkisins/M inja vörður Vestfjarða leiðbeini um frekari rannsóknir á fornleifum á fyrrihuguðu fram kvæ m dasæ ði. ○ M eð því að haldaraski við skeringar í lágm arki er hæ gt að hlífir förm injum . ○ Tryggja vatnaskipti við þverun í jóaffarðar. 			

7. Kirkjuból

7.1. Staðhættir

Við vestanverðan Kerlingarfjörð er eyðibýlið Kirkjuból.

7.2. Fornleifar

Í landi Kirkjubóls vestra voru skráðir 14 minjastaðir (sjá mynd 12). Fjórar minjar eru nálægt fyrirhuguðu veggstæði (≤ 50 m) en þær eru:

Útihús (139612-80:009) eru um 50 m austur af bæjarstæðinu (139612-80:001). Svæðið er þýft og það sést mótta fyrir ógreinilegri rúst. Ekki hægt að greina hól fvegna þess hve þýft svæðið er. Fjarlægð frá veglínu um 22 m.

Í aust (139612-80:010) er u.p.b. 80 metra suðaustur af bæjarstæðinu. Í austin er á bakka fyrir ofan fjöru. Sést ógreinilegamótta fyrir rúst. Ekki hægt að greina hól fvegna þess hve þýft svæðið er. Fjarlægð frá veglínu um 39 m.

Í aust (139612-80:011) er suður af bæjarstæðinu. Það sést ógreinilegamótta fyrir rúst. Ekki hægt að greina hól fvegna þess hve þýft svæðið er. Fjarlægð frá veglínu er 50 m.

Útihús (139612-80:012) standa suðaustur af bæjarstæðinu. Í örtin er tvíhólf og gróin. Hleðslur útfattar. Fjarlægð frá veglínu er um 40 m.

7.3. Skeringar og efnistaka

Skeringar eru á um 2 km kaffa og er þar jafnframt efnistaka fyrir fyllingar. Stór hluti efnismun kom á úr veggskeringum en það sem á vantar verður tekið úr skilgreindum námum skv. að skipulagi Reykholahrepps.

7.4. Fyllingar og brúargerð

Fyllingar eru á 2,5 km kaffa.

7.5. Efnispörf

Gert er ráð fyrir að efnispörf á þessum kaffaverði 50.000 m³.

7.6. Veglína

Veglína við bæjarstæði Kirkjubólser færð neðar og hefur því áhrif á ferli fornleifarheldur en ef farið yrði í núverandi veglínu.

7.7.11 m hverfisáhrif og mótun gísadgerðir

Gróður	0	Veglínaum Kirkjuból mun hafa óveruleg áhrif á gróður. Engar plöntur á valista eða friðaðar. Skeringar verðagæddar upp.	Válisti 11 áttúrufræðistofnunar Íslands fyrir plöntur. Listi yfir friðlýstar plöntur. 37 gr. lagaum náttúruvernd. Velferð til fram tíðar, sjálfbærni þróun í íslensku samfélagi, áherslur 2010-2013, sjá kafla 12 um sjálfbærni, ragnrýningu og endurheimt landgæða.
Jarðmýndanir	0	Skeringar hafa áhrif á jarðmýndanir en engar jarðmýndanir eru talðar mikilvægar á landsvísu eða hafa sérstakt verndargildi.	37 gr. lagaum náttúruvernd. Velferð til fram tíðar, sjálfbærni þróun í íslensku samfélagi, stefnumörkun til 2020. Markmið er að fjölbreytni jarðmýndana verði verðveitt með því að verndarþærsir eru sérstakar eða einstakar á landsvísu.
Fornleifar	0	Vá á veglinu við Kirkjuból miðast við að skeringar raski ekki fornminjum sem eru skráðar innan deiliskipulagsvæðisins.	Skráðar friðlýstar fornleifar skv. þjóðminjalögum nr. 107/2001. Aðrar fornleifar (minjar 100 ára og eldri, ss byggðarleifar, haugar, greiftrunarstaðir o.s.frv.) skv. 9 gr. þjóðminjalaga nr. 107/2001.
Sjónrænnáhrif	-	Sjónrænnáhrif verðaneikvæð vegnaskeringa 11 eð góðum frágangi að vegagerð lokinni er hægt að draga úr neikvæðum áhrifum.	Sérstaðar fagleg til landslags útfirviðsendingum í 37. gr. lagaum náttúruvernd. Verndargildi skv. náttúruminjakrá. Meðgineinkenni landslags ss ósnortið/náttúrulegt yfirbragð landslagsförm, litauðgi, fjölbreytni og heildstæði landslags.
<p>Mótun gísadgerðir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppgræðsla á kjarni sem tapast. • Yfirborð núverandi vega sem hugsanlegaverðaaflagðir; verðalosaðir upp til að fylla fyrir sjálfvæðingu birkis. • Framkvæmdum hagað þannig að það skerði birkikjarn sem minnst. • Óskað eftir að Fornleifavernd ríkisins/M. inja vörður Vestfirðaleiðbeini um frekari rannsóknir á fornleifum á fyrirhuguðu framkvæmdasvæði. • Með því að halda raski við skeringar í lágmarki er hægt að hlífðar fornminjum. 			

8. Litlanes

8.1. Staðhættir

Litlanes er á milli Kerlingarfjarðar og Kjálkafjarðar. Á Litlanesi eru gróðursnaðar skriður úr Litlanesfelli (424 m) áberandi. Yst á Litlanesi er undirtendi lítið og stórgrytt. Litlaneser eyðibýli svo og stekkjarnes utarlega í austanverðum Kjálkafirði.

8.2. Fornleifar

Við Litlanes er undirtendi lítið og aðstæður fyrir vegagerð m.t.t. minja erfiðar. Aðalskipulagsbreytingin leggur til að farið verði með veginn samkvæmt neðri leið við Litlanes til að hlífættir farið minjum:

Bæjarstæði Litlanes (139638-81:001) er á litlum hól og síðasta húsið sem stóð á hólum samanstendur af fjórum hólum. Húsið hefur verið grjóthlaðið og standahleðslur grónar.

Fjárhús (139638-81:002) eru beint norður af bæjarstæðinu, í u.þ.b. 30 metra fjarlægð. Rústin er tvíhólfag og með garði sunnan við.

Útihús (139638-81:003) standa norðvestur af fjárhúsinum, upp undir kletta. Rústin er útfótt og gróin.

Útihús (139638-81:004) standa suður af bæjarstæðinu á litlum hól. Rústin samanstendur af þrem hólum og hafapauki verið fjárhús, hlað og hesthús.

Stekkur (139638-81:005) í u.þ.b. 180 metra norður af bænum. Stendur alveg við þjóðveginn vestan megin. Rústin samanstendur af þrem hólum og hafapauki verið fjárhús, hlað og hesthús.

8.3. Skeringar og efnistaka

Skeringar eru á um 3 km kaffa og er þar jafnframt efnistaka fyrir fyllingar. Stór hluti efnismun kom úr vegskeringum en það sem á vantar verður tekið úr skilgreindum námum skv. aðalskipulagi Reykholahrepps.

8.4. Fyllingar og brúargerð

Fyllingar eru á 4 km kaffa.

8.5. Efnispörf

Gert er ráð fyrir að efnispörf á þessum kaffa verði 170.000 m^3 .

8.6. Veglína og áningarstaður

Veglínabreytist til þessað hlífamínum sem eru við núverandi vegstæði en um leið verða aðhrifin á fjörur og leirur meiri. Gert er ráð fyrir áningarstað þar sem sést yfir vestan við Litlanes með útsýni yfir leirumar. Þar er gert ráð fyrir staðum fyrir allt að 6 bíla auk upplýsingaskilta um sæðið sem og nestisástöðu.

8.7.11 m hverfisáhrif og mótun gísáðgerðir

Gróður	0	Veglínaum Litlannesmun hafa óveruleg áhrif á gróður. Engar plöntur á valista eða friðaðar. Skeringar verðagæddar upp.	Válistill áttúrufræðistofnunar Íslands fyrir plöntur. Listi yfir friðlýstar plöntur. 37 gr. lagaum náttúruvernd. Vel ferð til fram tíðar, sjálfbær þróun í íslensku samfélagi, áherslur 2010-2013, sjá kafla 12 um sjálfbær ragnröðunmytingu og endurheimt landgæða.
Jarðmýndanir	0	Skeringar eru talsverðar innan deiliskipulagssvæðisins og hafa því áhrif á jarðmýndanir. Engar jarðmýndanir eru talðar mikilvægar á landsvísni eða hafa sérstakt verndargildi og eru því áhrifin talin óveruleg. Vegurinn er frá röðurneðari landið og mun komast til með að skerðaleit og fjörur á um sam tals 600 m kafla innan deiliskipulagssvæðisins.	37 gr. lagaum náttúruvernd. Vel ferð til fram tíðar, sjálfbær þróun í íslensku samfélagi, stefnumörkun til 2020. Markmið er að fjölbreytni jarðmýndana verði verðveitt með því að verndapærsur eru sérstakar eða einstakar á landsvísni.
Fomleifa	0	Deiliskipulagið hefur óveruleg áhrif á fomleifar á svæðinu m.v. það leiðanvæð sem deiliskipulagið leggur til. Lagt er þó til að áður en framkvæmdir hefjast verði sótt um leyfi til Fomleifavendraríkisins Ytri mörkskeringarmíðast við að förm injaraskist ekki. Allar m injar í nágrenni deiliskipulagssvæðisins verða merktar vandlega og afmárkaðar og verður um ferð vinnuvelabönnuð innan þeirra svæða þá verður varast að hafa vinnuskúra og/eða efnaðgymslu of nálægt fomleifum. Ef ljóskom áður óþekktar fomleifar í vegstæðinu á framkvæmdatímabilinu 13. gr. þjóðm injaðaganr. 107/2000, mun framkvæmdaðili hafa samráð við Fomleifavendraríkisinsvarðandi aðgerðir.	Skráðar friðlýstar fomleifar skv. þjóðm injaðögum nr. 107/2001. Aðrar fomleifar (m injar 100 ára og eldri, ss byggðarleifar, haugar, greiftrunastaðir o.s.frv.) skv. 9 gr. þjóðm injaðaganr. 107/2001.

Sjónræ náhrif	-	Sjónræ náhrif verðaneikvæð vegnaskeringa. Eð göðum frágangi að vegagerð lokinni er hægt að draga úr neikvæðum áhrifum.	Sérstaða/fágætti landslagsútfra vísbendingum í 37. gr. lagaum náttúruvernd. Verndargildi skv. náttúrum injaskrá. Eð eiginleikni landslags, ss ósnortið/náttúrulegt yfirbragð landslagsform, litauðgi, fjölbreytni og heildstæði landslags.
----------------------	---	--	--

Eð ótvægisáðgerðir:

- o Eð ppgæðskaá kjarri sem tapast.
- o Yfirborð núverandi vega sem hugsanlegaverðaaflagðir, verðalosaðir upp til að fýta fyrir sjálfþeningu birkis.
- o Framkvæmdum hagað þannig að það skerði birkikjarssem minnst.
- o Óskað eftir að Fornleifavernd ríkisins/Eð injaörður Vestfjarðaleiðbeini um frekari rannsóknir á fornleifum á fyrirhuguðu framkvæmdasæði.
- o Eð því að haldaraski við skeringar í lágmarki er hægt að hlífirform injum.

9. Kjálkafjörður

9.1. Staðhættir

Kjálkafjörður liggur á milli Hjarðamessað vestan og Litlannessað austan. Fjörðurinn er grunnur og skerjóttur, u.þ.b. sex km langur og tveggja km breiður syðst. Hlíðin inn með austanverðum Kjálkafirði er brött og þar er lítið undirtendi. Skiptá rennur þar til sjávar og þar eru mörk Vesturbyggðar og Reykhólasveitar. Í botni Kjálkafjarðar renna tvær ár saman til sjávar, Kjálkafjarðará og Austurá. Vestan megin í Kjálkafirði er undirtendi heldur meira Eð tanvert í firðinum ereyðibýlið Auðnar. Eð ikið vetraríki er í Kjálkafirði.

9.2. Fornleifar

Við þverá í Kjálkafirði fundust 3 minjastaðir, tóft (139779-90:004), rétt (139779-90:013) og verða (139779-90:014).

Eð orðan við Barkáersel (139779-90:015). Ein rúst er greinileg en líklegt er að aðrar leynist undir kjarngróðri. Sú rúst sem er greinileg, er grasi vaxin og hleðslur standa í um einum meters hæð. Rústin er ferhynd en syðsti veggurinn er bogadregin nyrst. Selið er 113 metra vestur af þjóðveginum og er utan við framkvæmdasæðið.

9.3. Skeringar og efnistaka

Skeringar eru á 1,3 km kaffa og er þar jafnframt efnistaka fyrir fyllingar.

9.4. Fyllingar og brúagerð

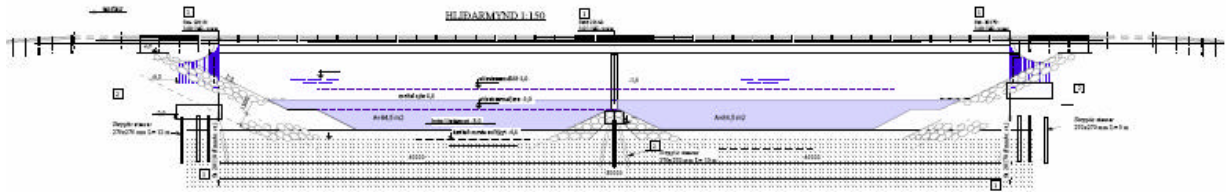
Fyllingar eru á 2,5 km kaffa og brú yfir Kjálkafjörð verður 116 m löng en akbraut hennar verður 9,0 m að breidd og bríkur 0,5 m breiðar. Heildarbreidd brúar verður 10 m. Gert er ráð fyrir að undirstöður verði grundaðar á staurum.

9.5. Efnisþörf

Gert er ráð fyrir að efnisþörf á þessum kaffaverði 1.096.000 m³.

9.6. Veglína

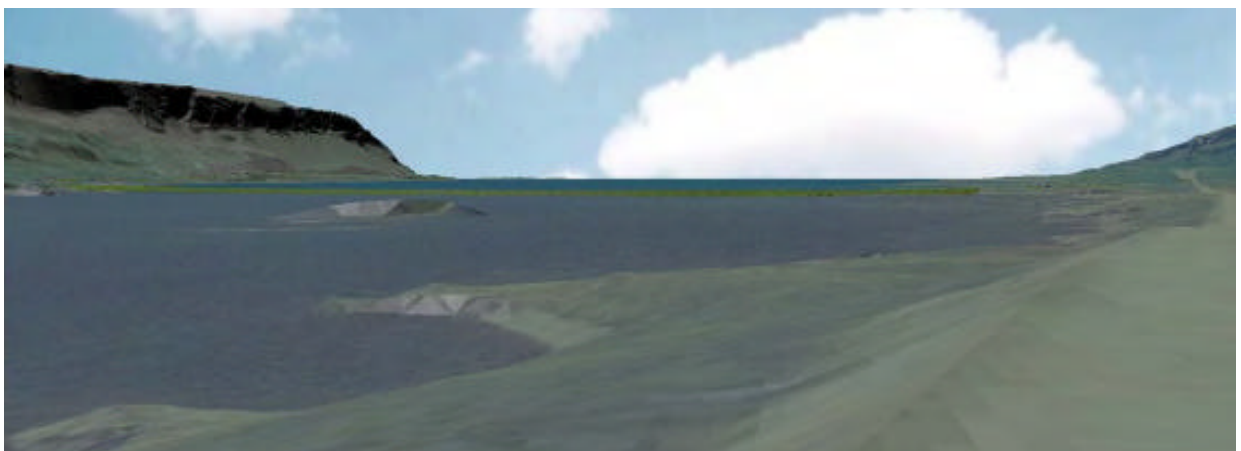
Veglína breytist þar sem þverun er yfir Kjálkafjörð en er óbreytt að öðru leyti. Í Kjálkafirði er mögulegt að gerð verði tenging við núverandi veg vestan fjardarins en veginum austan hans verði lokað.

Mynd 9-1. Tillaga að útliti brúar í Kjálkafirði. Brú á mynd er þó 80 m, en ekki 116 m eins og nú er gert ráð fyrir og því aðeins með einum millistöpli (Brúadeild Vegagerðarinnar, 2010).

Mynd 9-2. Horft út Kjálkafjörð yfir fyrirhugaðan þverunarstað.

Mynd 9-3. Þverun Kjálkafjarðar, horft út fjörðinn. (Heimild Vegagerðin 2011).

9.7. Umhverfisskrif og mótun gísargerðir

Vatnafar	0	Þverun Kjálkafjarðar á samantfyllingum mun hafa óveruleg áhrif á vatnafar, þ.e. vatnaskipti verða tryggð og tryggt verður að botnrof verði sem minnst með næ gjanlegu stóru brúaropi (116 m).	Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd, sjá 1. gr. Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar
Fjörur og leirur	0	Áhrif á fjörur og leirur óveruleg þar sem full vatnaskipti verða tryggð í Kjálkafirði við hönnun brúar.	37 gr. laga um náttúruvernd. Velferð til framtíðar, Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi, stefnumörkun til 2020. Markmið er að fjölbreytni jarðmýndana verði varðveitt með því að verndar þærsar eru sérstaklega einstakar á landsvísu.
Fomleifa	0	Vegagerð um þennan kaffamun ekki hafa áhrif á skráarform injarum svæðinu en tvær injar eru skráar við þverá og norðan Barká eru 4 m inja staðir sem eru innan deiliskipulags svæðis.	Skráarfríðlýstar fomleifar skv. þjóðm inja lögum nr. 107/2001. Aðrar fomleifar (injar 100 ára og eldri, ss byggðarleifar, haugar, greiftnarstaðir o.s.frv.) skv. 9 gr. þjóðm inja laga nr. 107/2001.
Sjónræn áhrif	-	Sjónræn áhrif verða aþéttuð með tilkomu þverunar og skeringa. Með góðum frágangi að vegagerð lokinni hvort sem er við skeringar eða fyllingar þá er hægt að draga úr neikvæðum áhrifum.	Sérstaða/fágætti landslagsútfra vísbendingum í 37. gr. laga um náttúruvernd. Verndargildi skv. náttúrum inja skrá Með eiginleikni landslags ss ósnortið/náttúrulegt yfirbragð landslagsform, litauðgi, fjölbreytni og heildstæði landslags
<p>Með mótun gísargerðir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Brúarop ríffegt til að tryggja næ gvatnaskipti. ○ Uppgræðsla á kjarri sem tapast. ○ Yfirborð núverandi vega sem hugsanlega verða áfagðir, verðalosaðir rupp til að flýta fyrir sjálfbærni birkis. ○ Framkvæmdum hafa þannig að það skerði birkikjarn sem minnst. ○ Starfsreglur settar fram um tilhögun framkvæmda í grennd við amarrheiður. ○ Óskað eftir að Fomleifavernd ríkisins/Með inja vörður Vestfjarðaleiðbeini um frekari rannsóknir á fomleifum á fyrrihuguðu framkvæmdasvæði. ○ Með því að haldaraski við skeringar í lágmarki er hægt að hlífð form inja. ○ Tryggja vatnaskipti við þverun Kjálkafjarðar. 			

10. Sérta kirskilmálar

- Brúarop verði minnst 116 m til að tryggja næ gvatnaskipti í Kjálkafirði og 160 m í Meðjafirði.
- Að það kjar sem tapast við vegagerð verði grætt upp á öðrum stöðum.
- Starfsreglur settar fram um tilhögun framkvæmda í grennd við amarrheiður.
- Óskað eftir að Fomleifavernd ríkisins/Með inja vörður Vestfjarðaleiðbeini um frekari rannsóknir á fomleifum á fyrrihuguðu framkvæmdasvæði.

áhrifum framkvæmdanna með góðri hönnun og frágangi mannvirkja mótvægisáðgerðum og vöktun.

Í mægningarbárust án athugasemda frá Vegagerð ríkisins dags 8. september 2011, Vesturbyggð, dags 25. ágúst 2011, Heilbrigðiseftirliti Vestfjarða dags 28. júlí 2011 og Breiðaffjörðarnefnd, dags 17. ágúst 2011.

Í umsógn frá Fornleifavernd ríkisins dags 9. ágúst 2011 var bent á að taka þarf tillit til fornleifa í landi sem kom á fram á deiliskipulagsupphráttum fyrir Kerlingarfjörð, Kirkjuból og Litlanesör. eftirfarandi:

- Þar sem minjar eru nálægt fyrirhuguðu vegstöðum skal merkja minjar á meðan framkvæmdatímastendur til að komast í veg fyrir að hún raskist afvengja.
- Þar sem nauðsynlegt er að raska fornleifum þá þarf að sækja um leyfi til Fornleifaverndar ríkisins til að raska minjum og sækja um skilyrðum sem stofnunin kann að setja fyrir slíku leyfi.
- Þar sem nýr vegur mun raskahluta af garðlagi í landi Kirkjubólsskal grafa könnunarskurð til að affa frekari upplýsinga um gerð hans og aldur.
- Vegna bænahúss og kirkjugarðar í landi Kirkjubólsskal ganga úr skugga um hvort garðurinn og bænahúsið séu í eða við vegstöðum. Þegar upplýsingar liggja fyrir mun Fornleifavernd ríkisins taka ákvörðun um mótvægisáðgerðir.

Hreppsnefndin mun framfylgja þessum skilyrðum Fornleifaverndar ríkisins

Í umsógn frá Íshverfisstofnun dags 3. október 2011 er bent á að þverun Íjófjarðar og Kjálkafjarðar er betri kostur en uppbygging vegar umhverfis firðina varðandi fjörur, leirur og birkiskóga Íshverfisstofnun taldi mikilvægt að tekið sé tillit til varptím aflugavið framkvæmdir og sérstaklega farið við vartegavið amasetur í Kjálkafirði og standað þannig að verki að ekki verði farið nálægt mest nýttavarpstað á firðinum. Ennig að laga betur veginn að landi með því að draga úr hönnunarhraða vegarins á vissum.

Hreppsnefnd hefur sett fram skilyrði við vegafarmkvæmdir í námunda við varpstæði á kaffa 10. Sérstakir skilmálar:

Hreppsnefnd vill draga sem mest úr neikvæðum áhrifum vegagerðarinnar með því að aðlagavegin, veltengingar, námusæði og þveranir eins vel að landi og hægt er. Að ósnertu eða lítt röskuðu landi verði raskað sem minnst og gróðursæði, birkikjarr og votlendi verði endurheimt. Hreppsnefndin leggur hins vegar áherslu á að hönnunarhraði verði ekki lækkður vegna umferðaröryggis á ala og enn fremur vegna þess að lækkun hönnunarhraða við Litlanes hefur meiri áhrif á minjar þar (sbr. leið C sem Vegagerðin hefur fallið frá).

Engar athugasemdir bárust á auglýsingartíma

Í bréfi Skipulagsstofnunar dags 8. febrúar 2012 er óskað eftir að við endanlega afgreiðslu sveitarstjórnar þurfi að taka á eftirfarandi þáttum.

1. Skýra af hverju niðurstaða umhverfismats deiliskipulagsins sé í ósamræmi við álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum frá 5. des 2011. Hreppsnefnd fjallaði um deiliskipulagið 8. desember 2011 og hafði því ekki tök á að færa yfir álit Skipulagsstofnunar fyrir þann fund.

2. Að sveitarstjórn taki afstöðu til og setji fram skilyrði m.a um endanlega staðsetningu vegstæðis í nám unda við varpstaði við endanlega afgreiðslu deiliskipulagsins

Hreppsnefnd hefur sett fram skilyrði við vegafraamkvæmdu í nám unda við varpstaði anna í kafla 10. Sérstakir skilmálar.

3. Í greinargerð verði gerð nánari grein fyrir refnistöku.

Engin efnistaka er um fram það efni sem tæst við skeringar og hefur þeim upplýsingum verði lýst betur í greinargerðinni.

4. Skýrt þarf að komast fram í skilmálum deiliskipulagsins til hvaðan ótvær gisæðgerð skal grípa á hverfnum stað.

Í umhverfisskýrslu deiliskipulagsins eru ótvær gisæðgerðir skilgreindar fyrir hvern stað en í kafla 10. Sérstakir skilmálar er gerð frekari grein fyrir skilmálum og kröfum.

5. Breiðast við athugasæmdu Fornleifaverndaríkisins og l m hverfisstofnunar.

Hreppsnefnd hefur brugðist við þeim athugasæmdu sbr. um fjöllum hér að fram.

6. Skoðaðu hvort vatnaskipti þurfi að vakta og setja fram vöktunaráttun eftir því sem við á.

Hreppsnefnd vísar til þessa að við gerð útboðsgagna vegna vegafraamkvæmda verði fylgst með að öll skilyrði sem komast fram við umhverfismat framkvæmdanna séu uppfyllt og þar með hvort vatnaskipti þurfi að vakta. Á meðan framkvæmdum stendur fylgist framkvæmda eftirtit Vegagerðarinnar með að farið sé eftir öllum skilyrðum í útboðsgögnum.

7. Gerast grein fyrir hvort núverandi vegur verði notaður áfram.

Í úverandi vegur er tæðurum vegflokki og sýndur sem aðrir vegir til skýringar. Í deiliskipulaginu er gert ráð fyrir áningarstað á núverandi vegi á mót við Eiðshúsaustan l jóaffarðar. Í samráði við landeigendur verður tekin ákvörðun um tengingar eftir núverandi vegum að eyðibylum á sæðinu og möguleganýtingu þeirra sem ferðan annavegir.

8. Gerast fyrir til studdrátt sem sýnir staðsetningu hvers vegarkafla fyrir sig.

Hlyti af deiliskipulagsgögnunum erskýringaruppdráttur sem sýnir afmörkun hvers vegarkafla

Í niðurstaða hreppsnefnda eru að áhrifin af deiliskipulaginu eru staðbundin og samræmast ákvæðum laga og reglugerða almennri stefnu mörkun stjórnvalda og þeim alþjóðsamningum sem Ísland er aðili að. Lagt er til að fylgst verði með framvindu gróðurs meðan nýgróður er að festa sig á tur og sæðid að lagastig að grenndargróðri. Einnig verður fylgst með hvort hætta er á jarðvegsoffi á framkvæmdarsæðinu. Skal sýn vöktun fara fram af l átturustofu Vestfjarða í samráði við sveitarfélagið og l m hverfisstofnun.

12. Heimildir

1. Aðalskipulag Vesturbyggðar 2006-2018.
2. Aðalskipulag R eykhólahrepps 2006-2016.
3. Lög nr. 105/2006 um umhverfismat áætla
4. Lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisskrifum.
5. Lög nr. 107/2001, Þjóðmíndög.
6. Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd.
7. Lög nr. 64/1994 um vernd friðun og veiðar á villtum fuglum og spendýrum.
8. N áttúrufræðistofnun Íslands 1996. Válisti 1. Þ löntur. N áttúrufræðistofnun Íslands R eykjavík
9. N áttúrufræðistofnun Íslands 1996. Válisti 1. Þ löntur. N áttúrufræðistofnun Íslands R eykjavík
10. N áttúrufræðistofnun Íslands 1996. Válisti 2. Fuglar. N áttúrufræðistofnun Íslands R eykjavík
11. N áttúruverndarráð 1996. N áttúrumíndagrá 7. útgáfa N áttúruverndarráð. R eykjavík
12. R eglugerð nr. 536/2001 um neysluvatn
13. R eglugerð nr. 796/1999 um varnirgegnmengunvatns
14. R eglugerð nr. 797/1999 um varnirgegnmengun grunnvatns
15. Skipulagsdög nr. 123/2010.
16. Skipulagsstofnun 2005. Leiðbeiningar um flokkun umhverfispáttá viðmíð, einkenni og vægi umhverfisskrifa
17. Skipulagsstofnun 2007. Leiðbeiningar um umhverfismat áætla
18. Vegagerðin 2009. Vegagerð á milli Eiðis í Vattarfirði og Þverár í Kjálkafirði Kynning á framkvæmdinni
19. Vegagerðin 2011. Vestfirðarvegur (60), milli Eiðis og Þverár í Vattarfirði. Mat á umhverfisskrifum, frummataskýrsla Drögmars 2011.
20. Vegagerðin 2011. Vestfirðarvegur (60), milli Eiðis og Þverár í Vattarfirði. Mat á umhverfisskrifum, mataskýrsla 0 któber 2011.